

Kommunstyrelsen

Ny timtaxa för livsmedelskontroll

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige att anta taxan för livsmedelskontroll om 1 160 kronor per timme i enlighet med bilaga 1. Taxan börjar gälla från den 1 januari 2015.

Sammanfattning

Den offentliga kontrollen av livsmedel ska vara avgiftsfinansierad och huvudprincipen är att livsmedelskontrollen ska uppnå full kostnadstäckning, men med nuvarande timavgift uppnår Nacka kommun inte detta p.g.a. ökade personal – och OH-kostnader.

Kontrollavgiftens storlek baseras på den kontrolltid som tilldelas anläggningen av nämnden. Kontrolltiden beräknas med hjälp av en vägledning som Livsmedelsverket tagit fram. Kontrolltiden för varje anläggning bestäms genom en riskbedömning som baseras på typ av företag och verksamhet, produktionens storlek och konsumentgrupper samt med hänsyn till myndighetens erfarenheter av verksamheten. Miljöenheten föreslår en ändring i § 6 i taxan för provning och kontroll inom livsmedels- och foderområdena där timtaxan höjs från nuvarande 1 030 kronor till 1 160 kronor från och med 1 januari 2015.

Ytterligare en ändring i § 6 är att timavgifter framöver tas ut för varje påbörjad halv timmes handläggningstid. Miljöenheten föreslår även ändringar i § 7 i den föreslagna taxan där den som anmäler registrering av en anläggning ska betala en avgift för två timmar, samt i § 12 att den årliga avgiften kan debiteras per nedlagt kontrolltimme (timdebiteras) under samma år som verksamheten påbörjas.

Ärendet

Bakgrund

Enligt förordning (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel (nedan kallad avgiftsförordningen) ska avgiften beräknas enligt den allmänna principen om tillräckliga finansiella resurser i artikel 26 i förordning (EG) 882/2004. Detta innebär att den offentliga kontrollen av livsmedel ska vara avgiftsfinansierad och huvudprincipen är att livsmedelskontrollen ska uppnå full kostnadstäckning. Kontrollavgiftens storlek baseras på

den kontrolltid som tilldelas anläggningen. (Kontrollavgift= kontrolltid x timtaxa). Kontrolltiden för varje anläggning bestäms genom en riskbedömning av anläggningen bestående av riskklassificering med hänsyn till typ av verksamhet, produktionens storlek och konsumentgrupper samt en erfarenhetsklassificering med hänsyn till erfarenheter av verksamheten. Kontrolltiden räknas ut med hjälp av Livsmedelsverkets vägledning ”Riskklassificering av livsmedelsanläggningar och beräkning av kontrollavgifter”.

Förslaget jämfört med taxan i andra kommuner

Den nuvarande taxan om 1030 kronor per timme har varit aktuell sedan den 24 april 2013. Varje behörig myndighet har ett ansvar för att den offentliga kontrollen ska vara bl.a. effektiv (ha effekt), ändamålsenlig och riskbaserad. Företagen ska därmed få den kontrolltid som de blivit riskklassificerade till och betalar för. Med den nuvarande timtaxan är detta inte möjligt då intäkterna inte täcker de resurser som behövs för att möjliggöra en effektiv och riskbaserad kontroll.

Den framräknade taxan baseras på kostnaderna för livsmedelskontrollen för år 2015. Medelvärdet av timtaxan i Stockholms län beräknas vara 1 100 kronor för 2015, därmed kommer den nya taxan om 1 160 kronor att vara rimlig i förhållande till timtaxan i andra kommuner i länet. Skillnaderna mellan kommunerna är dock stora. Exempelvis har Sollentuna 2014 en taxa på 870 kr, medan Stockholm stads taxa ligger på 1 200 kr. Skillnaderna beror sannolikt både på olika kunskapsnivå kring kostnader och på verkliga skillnader i ekonomin (OH-kostnader, löner). I en nationell jämförelse är det tydligt att index för personalkostnader ökar mer i en tillväxtregion som Stockholm än i landet i övrigt.

Verksamheterna har genom erfarenhetsklassificering stora möjligheter att påverka sin årliga kontrollavgift. Genom att följa lagstiftningen och visa att de har ett system för egenkontroll som ger effekt och är ändamålsenligt, kan verksamheten klassas upp till B från A av myndigheten. (B är normalläge och också där alla verksamheter placeras från början). Att klassas upp från B till A innebär för verksamheterna en halvering av den årliga kontrollavgiften. Trenden de senaste tre åren är att allt fler verksamheter placeras i A. 2013 var siffran 79 stycken jämfört med 2011 där 50 stycken verksamheter befann sig i klass A.

Då kontrollansvaret på de allra flesta 852-anläggningar i Sverige, som tidigare krävt godkännande av kommunerna, har förflyttats till Livsmedelsverket kan 7-10 § samt punkt 1 i 2 § tas bort.

Miljöenheten föreslår även följande ändringar i 6§, 7 § och 12§ i den föreslagna taxan:

I 6 § ska timavgift tas ut för varje påbörjad halv timme nedlagd handläggningstid istället för varje nedlagd halv timme handläggningstid.

I 7 § Den som anmäler registrering av en anläggning ska betala en avgift för två timmars kontrolltid istället för en timme. Två timmar är en rimlig uppskattning på den tidsåtgång det faktiskt tar att registrera en anläggning.

I 12 § medges att den årliga avgiften kan debiteras per nedlagt kontrolltimme (timdebiteras) under samma år som verksamheten påbörjas. Detta för att förhindra att verksamheter kan få betala mer än vad de får tillbaka i kontrolltid.

Verksamhetens effektivitet

Sedan 2007 har antalet tillsynsobjekt ökat kraftigt till i dagsläget cirka 600 stycken, i princip en fördubbling, på grund av förändrad lagstiftning och en växande kommun. Detta har lett till att tillsynsverksamheten har ökat betydligt i form av ökande antal kontroller samt beslut. Samtliga verksamhetsutövare har under de gångna åren fått kontrollbesök av myndigheten. Miljöenheten har sedan 2005 arbetat med ett kvalitetssystem. Här arbetar vi med mål, rutiner, mallar och ständiga förbättringar av verksamheten. Vi identifierar behovet av förbättringar genom fritextsvar i årliga brukarenkäter och kundsynpunkter i systemet. Varje år görs utifrån detta en handlingsplan för att förbättra verksamheten. Vi ser kontinuerligt över vårt arbetssätt. Miljöenheten har under flera år jämfört sig med flertalet kommuner i länet i Kommunförbundet Stockholms läns regi. Av denna jämförelse framgår att kontrollfrekvensen per inspektör i Nacka kommun är betydligt högre än snittet i länet och att kommunen har en god kostnadstäckning. Företagarna i våra brukarenkäter är överlag mycket nöjda med verksamhetens handläggningstider och servicenivå. Miljöenheten bedömer sammantaget att effektiviteten i verksamheten är hög. Enhetens ambition är att fortsättningsvis bibehålla denna nivå.

Ekonomiska konsekvenser

Den nya timtaxan kommer att medföra ökade avgifter för livsmedelsföretagen i Nacka. För exempelvis förskolor och restauranger som tilldelats 7 timmar i årlig kontrolltid, skulle det innebära en höjning av den årliga kontrollavgiften från 7 210 kr. till 8 120 kr. För exempelvis ett café som tilldelats 3 timmar i årlig kontrolltid, skulle detta innebära en höjning av den årliga kontrollavgiften från 3 090 kr. till 3 480 kr.

Med den nya timavgiften kommer intäkterna för livsmedelstillsynen (för fasta årliga avgifter, timavgifter för anmälan samt för extra offentlig kontroll) att vara 3,4 miljoner kronor, jämfört med 3,0 miljoner kronor om man beräknar utifrån den nuvarande timavgiften.

Kostnadstäckningsgraden har under de senaste åren legat på drygt 80 procent och kommer att ligga där fortsättningsvis.

Bilagor

1. Förslag till taxa för prövning och kontroll inom livsmedels- och foderområdena.
2. Protokollsutdrag från Miljö- och stadsbyggnadsnämndens möte den 17 september 2014

Anna Green
Miljöchef
Miljöenheten

Malin Berglund
Programansvarig för livsmedelsgruppen
Miljöenheten